

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในงานบริหารที่เกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งในบทนี้ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอในงานบริหารที่เกี่ยวกับโรงเรียน เอกชนประเภทสามัญศึกษาตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอและผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ใน จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อทราบข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์อำเภอและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในการ ปรับปรุงการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอในงานบริหารที่เกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน ในจังหวัด นครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจากศึกษานิเทศก์อำเภอที่ ปฏิบัติงานในจังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2544 จำนวน 23 คน และผู้บริหารโรงเรียน เอกชนประเภทสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2544 จำนวน 116 คน รวมทั้งหมด 139 คน ซึ่งจำแนกเป็นวุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 12 คน ปริญญาตรี/ปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 127 คน ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 18 คน ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 121 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ใน 3 กลุ่มงาน คือ กลุ่มบริหารงานทั่วไป จำนวน 24 ข้อ กลุ่มพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 27 ข้อ และกลุ่มแผนงานและติดตามประเมินผล จำนวน 9 ข้อรวมทั้งสิ้น 60 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Seale) 5 ระดับตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert : 1970) และผู้วิจัยได้ทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยนำไปใช้กับศึกษานิเทศก์อำเภอและผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดสงขลา จำนวน 32 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น = .98

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอนโยบายของศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในการปรับปรุง การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอในงานบริหารที่เกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญในจังหวัดนครศรีธรรมราช ตามทัศนคติของศึกษานิเทศก์อำเภอและผู้บริหารโรงเรียนเอกชน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงศึกษานิเทศก์อำเภอทุกอำเภอและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราชทุกโรงเรียน โดยส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด จำนวน 139 ชุด และได้รับกลับคืนมาทุกชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืน โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows ตามขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชน ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

3. ข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาตามทัศนะของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนใช้หาค่าความถี่ และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชน ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยสำรวจรวมการปฏิบัติงานทั้ง 3 กลุ่มงานอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาตามทัศนะของบุคคลทั้ง 2 กลุ่ม พบว่า

1.1 ระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนตามทัศนะของศึกษานิเทศก์พบว่าอยู่ในระดับมาก

1.2 ระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง

2. ข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ในงานบริหารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาตามทัศนะของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปประเด็นสำคัญดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานบริหารงานทั่วไป ดังนี้คือ ควรปรับปรุงระบบการเบิกจ่ายสวัสดิการต่าง ๆ ให้รวดเร็ว ควรให้การอบรมปฐมนิเทศครูใหม่ร่วมกัน เพื่อให้เข้าใจเรื่องสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ทุกปี ควรจัดให้มีการประชุมผู้บริหารโรงเรียนประจำเดือนทุกเดือน ควรนิเทศให้คำแนะนำโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอโดยมีปฏิทินและแผนงาน/โครงการที่ชัดเจนควรจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้หรือศูนย์วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารสำหรับโรงเรียนเอกชนระดับอำเภอทุกอำเภอ และควรปรับปรุงระบบงานธุรการของศึกษานิเทศก์อำเภอให้มีความคล่องตัวรวดเร็ว

2.2 ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
 ดังนี้คือ ควรมีหน่วยงานส่งเสริมพัฒนางานบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชน ควรอบรมพัฒนา
 บุคลากรของโรงเรียนเอกชนอย่างสม่ำเสมอ ควรพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสารของศึกษาธิการอำเภอ
 เพื่อบริหารโรงเรียนเอกชน ควรส่งเสริมพัฒนาโรงเรียนเอกชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบให้มีมาตรฐาน
 ใกล้เคียงกันและควรให้โรงเรียนเอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายในการรับนักเรียน

2.3 ข้อเสนอแนะในการติดตามและประเมินผลมีดังนี้คือ สำนักงานศึกษาธิการ
 อำเภอควรนำข้อมูลของโรงเรียนเอกชนมาประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ควรมีแผนงาน
 โครงการติดตามการปฏิบัติงานของโรงเรียนเอกชนชัดเจนสอดคล้องกับความต้องการ และควร
 ตั้งงบประมาณการติดตามและประเมินผลโรงเรียนเอกชน

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในงานบริหารที่
 เกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษาตามทัศนะของศึกษาธิการอำเภอ และผู้บริหาร
 โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนครศรีธรรมราช มีประเด็นที่น่าสนใจควรแก่การนำมาอธิบาย ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในงานบริหารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน
 เอกชนประเภทสามัญศึกษา ตามทัศนะของศึกษาธิการอำเภอและผู้บริหารโรงเรียนเอกชนใน
 จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยสำรวจและรายกลุ่มงานอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย
 ($\mu = 3.48$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนวรรธก์ ไสยประสาท (2526 : บทคัดย่อ)
 พบว่าบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในการส่งเสริมงานวิชาการโรงเรียนเอกชน เขตการศึกษาที่ 6
 อยู่ในระดับปานกลาง และผลการวิจัยของ กองพันธ์ พลแสน (2526 : บทคัดย่อ) พบว่า
 การบริหารงานด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านธุรการและการเงิน และด้านสัมพันธ์กับชุมชน
 อยู่ในระดับปานกลาง และ โกวิทย์ กันยาวุฒิมุกด (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า การบริหารงาน
 วิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารธุรการและการเงิน การบริหารงานกิจการนักเรียน
 การบริหารงานอาคารสถานที่ และการบริหารความสัมพันธ์กับชุมชนตามบทบาทที่เป็นจริงอยู่ใน
 ระดับปานกลาง ซึ่งภารกิจต่าง ๆ ทั้ง 6 งานสอดคล้องกับภารกิจของกลุ่มงานทั้ง 3 กลุ่มงานคือ
 กลุ่มงานบริหารทั่วไป กลุ่มพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และกลุ่มแผนงานติดตาม
 และประเมินผล

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่าศึกษานิเทศก์อำเภอมีภาระหน้าที่ปริมาณงานในความรับผิดชอบและ ดูแลกว้างขวางเพราะรับผิดชอบทุกกรมในกระทรวงศึกษานิเทศก์ที่ยังไม่มีตัวแทนกรมตั้งอยู่ในอำเภอ ซึ่งมีจำนวนถึง 13 ภาระงานที่ต้องรับผิดชอบซึ่งปัญหาในการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอคือความไม่ชัดเจนในอำนาจหน้าที่ไม่ทราบแนวทางในการปฏิบัติงานของตนเองอย่างชัดเจน การดำเนินงานยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ซึ่งงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนก็เป็นงานที่จะต้องดำเนินการตามภาระหน้าที่ ซึ่งภาระงานที่มากและไม่ชัดเจนทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงาน ขาดความชัดเจนไม่มีข้อมูลในการให้บริการโรงเรียนเอกชนได้อย่างเพียงพอชัดเจนและรวดเร็ว ซึ่งการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอจะต้องเกี่ยวข้องกับ การศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งทั้ง 3 เรื่องมีภารกิจมากมาย แต่ศักยภาพของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอมีข้อจำกัดในด้านบุคลากร อัตรากำลัง ทำให้การปฏิบัติงานโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น จึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน ถ้าสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษานิเทศก์ กระทรวงศึกษานิเทศก์ หรือผู้บริหารระดับสูงได้มีการจัดโครงสร้างของกระทรวงศึกษานิเทศก์ โดยกำหนดบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอให้ชัดเจน การจัดการศึกษาในอำเภอนั้น ๆ เป็นหน้าที่ของใคร เพราะปัจจุบันการจัดการศึกษาของอำเภอมีความซ้ำซ้อนและขาดความเป็นเอกภาพในการจัดการศึกษาคือ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอมีหน้าที่ดูแลการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ตั้งอยู่ในอำเภอนั้น ๆ ส่วนศึกษานิเทศก์อำเภอมีหน้าที่ดูแลการจัดการศึกษาของศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์ในวัด มัสยิด สังกัดกรมการศาสนา และโรงเรียนเอกชนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่มีอยู่ในอำเภอนั้น ๆ และต้องดูแลเรื่องการศึกษาและการวัฒนธรรมทุกอย่างภายในอำเภอ ซึ่งการจัดโครงสร้างน่าจะเป็นเอกภาพในการดูแล การศึกษาว่าเป็นหน้าที่ของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หรือศึกษานิเทศก์อำเภอเพียงตำแหน่งเดียว ในการบริหารจัดการด้านการศึกษา และนโยบายการรับนักเรียนในแต่ละปี ส่งผลกระทบต่อโรงเรียนเอกชน บทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอในการบริหารจัดการตามนโยบายส่งผลกระทบต่อความรู้สึกต่อผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เพราะโรงเรียนเอกชนทำธุรกิจ การศึกษาเพื่อหวังผลกำไร จำนวนนักเรียนส่งผลต่อการดำเนินกิจการการศึกษา ส่วนโรงเรียนของรัฐ ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลและหน่วยงานต้นสังกัด ทำให้เกิดความขัดแย้งในบทบาท จึงทำให้ระดับการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

1.1 ระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอในงานบริหารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน เอกชนตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอพบว่า อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.93$) ซึ่งสอดคล้องกับส่วิเชียร วรณนรินทร์ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า พฤติกรรมการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอในการกำกับ ควบคุม ในงานบริหาร 6 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา เอกชน ได้มอบหมายให้ศึกษานิเทศก์อำเภอมีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแลและส่งเสริมการดำเนินงาน ของโรงเรียนเอกชนในส่วนภูมิภาค โดยแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ โรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 24 พฤษภาคม 2527) ในการ บริหารโรงเรียนเอกชน นอกจากนี้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2523 : 13) ได้กำหนดงาน ในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์อำเภอว่าต้องปฏิบัติงานในฐานะเป็นองค์กรกลางในการติดตาม ประเมินผล ควบคุมตรวจสอบ กำกับดูแลเร่งรัดการปฏิบัติงานของหน่วยงานทางการศึกษาทุกแห่ง ที่ตั้งอยู่ในอำเภอ ซึ่งสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้สามารถปฏิบัติสนองนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ และแก้ไขปัญหาความต้องการที่แท้จริงของอำเภอได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตาม คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ 625/ 2539 เรื่องกำหนดอำนาจหน้าที่และแนวปฏิบัติราชการของ ศึกษาธิการจังหวัดและอำเภอ ลงวันที่ 17 กรกฎาคม 2539 ให้ศึกษานิเทศก์อำเภอมีอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งของผู้บังคับบัญชา หรือมติคณะรัฐมนตรี ในการดำเนินการ บริหาร หรือประสานงานกับส่วนราชการท้องถิ่น หรือสถานศึกษาในเขตอำเภอ เพื่อให้การจัดการ ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในเขตอำเภอดำเนินไปด้วยดี และมีเอกภาพ และนโยบายกระทรวง ศึกษาธิการ เรื่องการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539 – 2550 (สำนักงาน เลขาธิการรัฐมนตรี 2539 : 25 – 36) ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปของกระทรวงศึกษาธิการโดย การเลือกสรร เปลี่ยนแปลงและเพิ่มเติมแนวทางการดำเนินงานที่มีอยู่เดิม และสามารถพัฒนา คุณภาพการศึกษาให้สู่ความเป็นเลิศทางการศึกษาในปี พ.ศ. 2550 โดยมีแนวทางดำเนินงาน 4 ด้านคือ การปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูป หลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน และการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา โดยเร่งรัดให้ โรงเรียนและสถานศึกษาทุกระดับจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานคุณภาพทัดเทียมกัน และให้กระจาย การจัดบริการให้ครอบคลุมทั้งอำเภอ และดำเนินการติดตามประเมินผลตลอดจนประเมิน มาตรฐานโรงเรียน และสถานศึกษาทั้งด้านปริมาณคุณภาพ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา จากบทบาทหน้าที่ดังกล่าวทำให้ศึกษานิเทศก์อำเภอมีความเห็นว่า ได้ปฏิบัติงานตามภารกิจ

ดังกล่าวอยู่ในระดับมาก เพราะต้องปฏิบัติตามนโยบาย ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งอย่างเคร่งครัด

จึงน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชน ถ้าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามนโยบาย คำสั่ง ดังกล่าวในการควบคุม ดูแล กำกับการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชน โดยมีตัวแทนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนเป็นคณะกรรมการดำเนินงานทุกคณะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน ได้รับรู้รับทราบการดำเนินงานลดความขัดแย้ง มีความเข้าใจในข้อจำกัด บทบาทหน้าที่ทั้งสองฝ่ายได้ดีขึ้น ตลอดจนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการสอดคล้องกับความต้องการ

1.2 ระดับการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอในงานบริหารที่เกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย ($\mu = 3.40$) ซึ่งสอดคล้องกับกองทัพพลแสน (2526 : 66) พบว่า การบริหารงานของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดอุบลราชธานี ในด้านบุคลากร ด้านวิชาการ ด้านธุรการและการเงิน และด้านความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง และโกวิทย์ กันยารุณีกุล (2533 : บทคัดย่อ) พบว่า การบริหารงานวิชาการ การบริหารบุคลากร การบริหารงานธุรการและการเงิน การบริหารงานกิจกรรมนักเรียน การบริหารอาคารสถานที่ และการบริหารงานสัมพันธ์กับชุมชน ตามบทบาทหน้าที่ที่แท้จริงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า ความคาดหวังความรู้สึกของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน เจ้าของผู้จัดการหรือผู้รับใบอนุญาตส่วนหนึ่งต้องการมีความรู้ความเข้าใจ ในการบริหารจัดการ และมีความไม่คล่องตัวในระบบราชการที่มีความล่าช้า มีระบบขั้นตอนที่ยุ่งยาก การตัดสินใจสั่งการไม่เป็นเอกภาพในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งแตกต่างจากระบบของเอกชนที่มีระบบบริหารจัดการชัดเจนมีอำนาจเบ็ดเสร็จในตัวเอง ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีความคาดหวังให้ศึกษานิเทศก์อำเภอแสดงบทบาทการบริหารในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนอยู่ในระดับมาก ซึ่งในส่วนของปัญหาของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีผลกระทบต่อการศึกษาของโรงเรียนเอกชนมีปัญหาลึก ๆ หลายประการ เช่น โรงเรียนเอกชนขาดความเชื่อมั่นในตัวของศึกษานิเทศก์อำเภอในด้านการบริหารงานวิชาการที่มองว่าศึกษานิเทศก์อำเภอมีความรู้ทางวิชาการไม่ชัดเจน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนเอกชนกับศึกษานิเทศก์อำเภอน้อย ซึ่งจะเห็นได้จากข้อเสนอแนะคำถามปลายเปิดจากการวิจัยพบว่า บางอำเภอศึกษานิเทศก์อำเภอไม่เคยประชุมประจำเดือนผู้บริหารโรงเรียนเอกชนเลย และส่วนหนึ่งโรงเรียนเอกชนจะมองว่าศึกษานิเทศก์อำเภอเป็นผู้คอยหาผลประโยชน์จากโรงเรียน

เอกชนมากกว่าการให้การช่วยเหลือ ลักษณะของการหาผลประโยชน์ เช่นขอความช่วยเหลือด้านการเงินจากโรงเรียนเอกชนที่มีฐานะทางการเงินดี เมื่อทางสำนักงานศึกษาธิการอำเภอจัดโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีเงินไม่เพียงพอจะขอความร่วมมือจากโรงเรียนเอกชนบ่อย ๆ เมื่อโรงเรียนเอกชนมีปัญหาในด้านต่าง ๆ ศึกษาธิการอำเภอขาดข้อมูล ขาดความชัดเจนในการให้คำตอบคำปรึกษา ติดขัดที่ระบบราชการ สายงานการบังคับบัญชา ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนเอกชนจะต้องแข่งขันกับโรงเรียนหลายสังกัดในอำเภอนั้น ๆ เมื่อขาดข้อมูลการตัดสินใจก็ล่าช้า ทำให้เกิดปัญหาที่โรงเรียนเอกชนได้ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาจจะมองว่า การปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอยังไม่เหมาะสม หรือไม่เต็มที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ศึกษาธิการอำเภอมองการปฏิบัติงานของตนเองย่อมมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้งกว้างขวางที่ตนทำนั้นอยู่ในระดับใด ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด หรืออาจมีความลำเอียงเข้าข้างตนเองได้มากกว่าที่ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมอง ซึ่งน่าจะเป็นสาเหตุทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีความเห็นว่าระดับการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง เพราะฉะนั้น สิ่งที่น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดการศึกษาและการบริหารงานที่เกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน ศึกษาธิการอำเภอ ควรให้ความสำคัญกับโรงเรียนเอกชน โดยพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีความรวดเร็ว ลดขั้นตอนการบริหาร นำเทคโนโลยีเครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัยเช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต มาใช้ในการบริหารจัดการ เพื่อลดขั้นตอนการบริหารให้มีความรวดเร็ว และศึกษาธิการอำเภอควรมีอำนาจในการตัดสินใจสั่งการเบ็ดเสร็จในตัวเอง อำนวยความสะดวกในการให้การบริการโรงเรียนเอกชนโดยเฉพาะเรื่องการเงินสวัสดิการต่าง ๆ ให้มีความคล่องตัว ในขณะที่เดียวกันจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารงานวิชาการ โดยเร่งรัดให้ความสำคัญกับโรงเรียนเอกชนเพื่อพัฒนาโรงเรียนเอกชนไปสู่มาตรฐานคุณภาพการศึกษาที่เท่าเทียมกัน เพราะในอนาคตโรงเรียนเอกชนที่มีคุณภาพเท่านั้นที่จะดำรงอยู่ได้ โรงเรียนเอกชนต้องการออปรอด ต้องการความศรัทธาจากชุมชน สังคม ต้องการชื่อเสียงและต้องการคุณภาพ ซึ่งความต้องการดังกล่าวจะส่งผลต่อการเพิ่มจำนวนนักเรียน ซึ่งหมายถึงความมั่นคง รายได้ ชื่อเสียงของโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนโดยส่วนรวม ดังนั้น ศึกษาธิการอำเภอจึงน่าที่จะต้องพัฒนาตน พัฒนาคณะ พัฒนางาน โดยใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governancc: GG) มาใช้ในการบริหารจัดการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบต่อ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ศึกษาศิการอำเภควรให้ความสนใจ ตรวจสอบ นิเทศ ควบคุมกำกับช่วยเหลือโรงเรียนเอกชนในด้านงานวิชาการเพิ่มขึ้น โดยศึกษาศิการอำเภจะต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำทางวิชาการ สนใจงานวิชาการเพิ่มขึ้น เพื่อสามารถให้คำแนะนำผู้บริหารและครูโรงเรียนเอกชนได้ ซึ่งจะทำให้เกิดความศรัทธาในตัวของศึกษาศิการอำเภ ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนก็ได้ผลประโยชน์สูงสุดในการจัดการศึกษาของโรงเรียน
2. ศึกษาศิการอำเภควรให้ความสนใจในการให้บริการกับโรงเรียนเอกชนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเช่น การเบิกจ่ายเงินสวัสดิการต่าง ๆ ลดขั้นตอนการทำงาน ให้รวดเร็ว เพื่อลดความรู้สึกและสร้างภาพลักษณ์ในระบบราชการที่ดีมีความประทับใจ
3. ศึกษาศิการอำเภควรได้ตรวจสอบ ควบคุมด้านการบริหารงานบุคคลเพิ่มขึ้น โดยศึกษาศิการอำเภ ควรออกตรวจสอบการบริหารงานบุคคลของโรงเรียนเอกชนให้เป็นไปตามระเบียบที่พระราชบัญญัติการศึกษาเอกชนกำหนด เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูโรงเรียนเอกชน และบุคลากรทุกตำแหน่งโดยเท่าเทียมกัน ดูแลสวัสดิการ การจ่ายเงินเดือนตามวุฒิที่กระทรวงศึกษาศิการกำหนด การอบรมพัฒนาบุคลากร การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
4. ศึกษาศิการอำเภควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารและจัดการศึกษา (Good Governanc:GG) มาใช้ในการบริหาร คือ ใช้หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบ เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและในขณะเดียวกันต้องกระจายอำนาจการบริหารจัดการให้โรงเรียนเป็นฐาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ควรมีการวิจัยพัฒนาบทบาทของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการจัดการศึกษาตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามทัศนะของประชาชนผู้บริหารโรงเรียนเอกชนประเภทสามัญศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปปรับปรุงบทบาทของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มากยิ่งขึ้น